

культур, вилучених від нас у часі й у просторі стародавніх і інших країн. Кожна з культур минулого або іншої країни стає для інтелігентної людини «своюєю культурою», своєю в глибоко особистому і національному аспекті, тому що пізнання свого поєднане з пізнанням чужого» [6].

Міжкультурна компетенція є комплексним явищем і містить у собі набір компонентів, серед яких найбільш значимими виступають:

- загальнокультурний компонент (знання особливостей культури провідних країн світового співтовариства й розходжень у системі цінностей, які в цілому складають уявлення про світ);
- лінгвокраєзнавчий компонент (освоєння лексичних одиниць із національно-культурною семантикою країни досліджуваної мови);
- соціокультурний компонент (володіння специфічними прийомами взаємодії партнерів по спілкуванню, що належать до різних лінгвоетно культурних співтовариств);
- професійний компонент (орієнтація в сучасних вітчизняних й світових політичних, економічних, ідеалістичних, правових процесах, характерних для майбутньої професійної діяльності маркетолога).

Представники когнітивного підходу прагнули визначити культурні стандарти існуючих культурних систем.. Під культурними стандартами ними розуміється «будь-який спосіб сприйняття, мислення, оцінки й поведінки, які приймаються більшістю членів певної культурної формації для себе особисто й для інших як нормальний, природний, типовий, обов'язковий» [1]

1. Барышников Н. В. Параметры обучения межкультурной коммуникации в средней школе / Иностр. языки в школе. - 2002. - №2. - с.28-32.]

2.Брыксина И. Е. Навчання міжкультурному професійному спілкуванню в немовному вузі /Комплексна система мовної підготовки в умовах регіону: Матеріали регіональної (Черноземье) науково-практичної конференції 25-26 березня 2004 р. / Під ред. Т. А. Вдячної, В. Я. Голуб. - Борисоглібськ: ГОУ ВПО «Борисоглебский ГПИ», 2004. - с.36-39.

3.Иевлева Г.В.Решение коммуникативных задач на основе профессионально ориентированного текста. - М.: // Сб.: Профессиональная коммуникация, как цель обучения иностранному языку в неязыковом вузе. - М.: МГЛУ. - 2000. № 454. - с.37-44.]

4. Сафин В. Ф. Психология самоопределения личности.— Свердловск, 1986.-232 с.

5.Сысоев П. В. Культурное самоопределение языкового поликультурного образования / Иностр. яз. в школе. - 2004. - №4.- с. 14-21128

6. Лихачов Д.С. Письма о добром и прекрасном. - М., 1989. с.231.

ВІД НОВОГО ЗНАННЯ ДО НОВОЇ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ

Чала Н.Д.,

*к.в.н..доцент кафедри маркетингу та управління бізнесом
Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

Сучасна криза наступала поступово перший слабкий сигнал початку фінансової кризи з'явився у серпні-вересні 2007р., проявився він у зростанні котирувань на нафту та інші ресурсні товари та зміні ставки по федеральним фондам ФРС США з 5,25 до 4,7% річних. Українська економіка у цей час показувала зростання у 6 %, інфляція складала 14%. Жовтень 2007р. - березень 2008р. хвиля списання збитків найпотужнішими банками світу, поступове зниження базових відсоткових ставок ФРС США з 4,75% до 2,25%, переміщення капіталів з ринку фінансових інструментів на ресурсні ринки. В Україні в цей час позначився різким зростанням бюджетних видатків, агресивною соціальною політикою, початком спаду у будівництві. Зростання економіки в Україні у цей період складало 7%, інфляція близько 15%. Квітень-червень 2008 р. продовжувалося переоцінювання застав і визнання збитків найбільшими світовими банками, зниження базових процентних ставок провідними центробанками (у США до 2%), стрімке дорожчання нафти, металів, золота, падіння курсу долару США. В Україні НБУ запроваджувало антиінфляційні заходи, рекордне зростання іноземних інвестицій, стрімке зростання імпорту, дефіцит ліквідності у банківській системі, уповільнення зростання цін на нерухомість у великих містах. Липень - серпень 2008 р. різкі коливання на фондових і товарних біржах США. банкрутство та продаж найбільших інвестиційних банків Вол-Стріт.

Динаміка розгортання описаних подій слугує додатковим практичним підтвердженням «хвильової теорії», до якої останнім часом звертається все більше експертів. В останню третину ХХ

*Международный научно-практический бизнес-форум
«БИЗНЕС И НАУКА: ВЕКТОРЫ СОТРУДНИЧЕСТВА»*

ст. визначилися 9-10 річний цикл світових фінансових криз: світовій фінансовій кризі 1997-98р. передувала фінансова криза 1987-88 р., коли за один день (19.10.1987 р.) індекс Dow Jones впав на 22,6%. Після фінансової кризи наступає загальноекономічна: після глобальної фінансової кризи 1970-71 р. наступила рецесія - "нафтовий шок" 1973-74 р.; після фінансової кризи 1987-88 р. - рецесія 1990-91 р... після фінансової кризи 1997-98 р. - рецесія 2000-01 р. На підставі циклічних законів за якими розвивається світова економіка світову кризу потрібно було чекати у 2008-2009р., частково такі очікування знайшли відображення у прогнозі Міжнародної торгової палати [1] та Інституту еволюційної економіки [2].

За даними спільних досліджень Міжнародної торгової палати та Мюнхенського інституту економічних досліджень [1] індекс світового економічного клімату⁴ (ICEK) показує негативну динаміку і знижується вже шостий квартал поспіль, цього разу на 10% (впав до позначки 50.1, порівняно з 60 в четвертому кварталі 2008 р.) і досяг свого історичного мінімуму з початку обчислення в 1981 р. Січневі показники індексу продемонстрували тенденцію до зниження в Європі, США та країнах Азії. Економіки Центральної та Східної Європи переживають період охолодження, тоді як у країнах Латинської Америки економічна ситуація погіршується, а в країнах СНД - значно погіршується. Якщо «діагноз» поставлено правильно, і те, що відбувається зараз у світі є фазовим перехідним періодом від однієї хвилі Кондрат'єва до наступної, то «вилікувати» світову економіку здатні нові знання - інновації. Вихід світової економіки із кризи пов'язано зі структурними змінами, зокрема з інноваційним оновленням економіки за рахунок проривних галузей нового технологічного укладу, який стане базисом розвитку нової хвилі. Країни, які встигнуть першими вскочити на «інновації», дійсно зможуть зробити інноваційний прорив, будуть в змозі швидко подолати депресію.

Виходячи з цієї тези для аналізу та прогнозу майбутнього місця України у системі світових господарських зв'язків необхідно оцінити інноваційний потенціал економіки, її здатність продукувати нові знання та перетворювати їх в додаткові кошти або активи. Згідно з даними Держдепартаменту інтелектуальної власності [3] активність подання заявок на об'єкти промислової власності залишилася на рівні попереднього періоду, стійка тенденція до зростання спостерігається лише стосовно знаків для товарів і послуг. Важливим є те, що майже 70% загальної кількості заявок національних заявників - юридичних осіб подано підприємствами і організаціями державної форми власності. Найвищою винахідницькою активністю відрізняються заклади Міністерства освіти і науки України (МОН), які подають в останні роки близько 30% від загальної кількості національних заявок від юридичних осіб. У той же час від працівників усіх організацій, що належать державним академіям наук, надійшло 15.3% від загальної кількості національних заявок від юридичних осіб. Що свідчить про поступове переміщення «інноваційного життя» до підприємств державної форми власності та навчальних закладів, які є основою науково-технологічного зростання економіки України для перетворення її в економіку прискореного інноваційного розвитку⁷.

Факторний аналіз показників індексу зростання конкурентоспроможності, що надають оцінку продуктивності національних економік, а також можливостей досягнення економічного зростання в середньостроковому періоді, свідчить про їх зниження для України. Проте більш глибокий аналіз вказує на те, що в Україні лишається значний обсяг «де факто» ІСНУЮЧИХ нематеріальних активів виробництва у вигляді винаходів, корисних моделей, промислових зразків та інших об'єктів інтелектуальної (промислової) власності, які належним чином не оцінені, не впорядковані та не з'ясовані суміжні права на таку власність, не поставлені на облік, та не укладені ліцензійні договори, тобто вони лишаються в «економічній тіні» [4, с. 30].

При продукуванні «нового знання» («інновації») проблемним моментом є його використання у промисловому секторі - впровадження у виробництво. Низький рівень впровадження наукових розробок у виробництво традиційно пов'язують з надходженнями інвестицій. Не принижуючи ролі інвестиційних ресурсів у цьому процесі, необхідно звернути увагу на інший чинник, який як правило не дуже широко висвітлюється - це наявність попиту на інновацію. Велика кількість українських наукових розробок не маючи попит у власній державі (або через недостатність розвитку інструментарію інноваційного маркетингу, або через не доведення розробки до ринкових

Індекс світового економічного клімату - це показник, який розраховується Міжнародною торговою палатою спільно з Мюнхенського інституту економічних досліджень, його оцінка базується на дослідженнях 1035 експертів з 92 країн світу.

*Міжнародний науково-практичний бізнес-форум
«БИЗНЕС И НАУКА: ВЕКТОРЫ СОТРУДНИЧЕСТВА»*

потреб) скуповується за безцінь і нелегально вивозиться за кордон, повертаючись в країну у вигляді товарів.

Висновок: Виходячи з теорії довгих хвиль Кондрат'єва сучасна економічна криза спричинена об'єктивними еволюційними процесами інноваційного оновлення світової економіки. Зайняття гідної позиції країни у майбутній системі світових економічних зв'язків пов'язано з формуванням інноваційних осередків. Наведені тези показують, що Україна має потенціал для формування інноваційного осередку, джерела оновлення світової економіки. Українські освітні центри (заклади МОН) показують високу активність у формуванні «нових знань» і поступово стають осередками прикладного наукового знання, що ставить перед ними нові вимоги та завдання. Разом з цим існує ціла низка перешкод щодо використання «нових знань»: а саме комерціалізація наукових розробок, концентрація наукового потенціалу на актуальних напрямках досліджень, забезпечення можливості отримувати справедливую частку доданої вартості нової інноваційної продукції чи послуг.

1. Сайт Міжнародної торгової палати www.iccua.org
2. Сайт Інституту еволюційної економіки www.iee.org.ua
3. Промислова власність у цифра. Показники діяльності Державного департаменту інтелектуальної власності у 2008р. К. 2009
4. Гуржій А.М., Каракай Ю.В., Петренко З.О., Вавіліна Н.І., Куранда Т.К. Інноваційна діяльність з України: Монографія. - К.: УкрТнТЕІ, 2006. - 152 с.